

Building a better
working world

Strategier för bolagsstrukturer i osäkra tider

www.ey.com/fi

Jag hade i slutet av januari i år glädjen och förmånen att delta i den av Sällskapsklubben i Karleby ordnade Lakasoppan. Ett tillfälle var företagare i neyden sammanstrålar och umgås i en avslappnad miljö. Stefan Anderson som höll inledningsframförande konstaterade att vi lever i historiska tider efter att ha gått igenom Corona-perioden i två år följt av ett av Ryssland startat anfallskrig mot Ukraina. Stefans fru lär ska ha replikerat att hon skulle bra kunna leva i mindre historiska tider och det är svårt att vara av annan åsikt.

Corona orsakade brutna leveranskedjor och kriget i Ukraina gjorde att tillgången på förmånlig energi minskade. Allt detta tillsammans med en tidigare lös penningpolitik gjorde att inflationsspöket visade sitt fula ansikte i Europa nu efter en period av dryga tio år av nollräntepolitik och en låg inflation. I skrivande stund ligger inflationen i Finland på ca 9 %. Inflationen och de påföljande höjda räntorna hotar föra in oss i en global recession. Prognosmakarna har dock gett varierande budskap och artiklarna i affärstidningen Kauppalehti har varierat från att varna för recession till att blåsa faran över. Samtidigt som inflationen och de stigande räntorna tynger ekonomin lider staternas ekonomi i västvärlden av stora underskott. Det torde även för en revisor vara rätt riskfritt att konstatera att vi lever i osäkra tider. Med anledning av den osäkerhet och svårigheter att planera sin verksamhet som många företag kämpar med är riskminimering en aktuell fråga hos många företag.

Bolagsstrukturer

Jag har under det senaste året fått ovanligt många förfrågningar av företagare och företagsledare om strukturen på deras bolag är den rätta. Med strukturen avser jag i detta fall om man borde avknoppa en del av bolagets verksamhet till ett skilt dotterbolag, bilda ett holding bolag eller dela upp bolaget i flera bolag eller kanske fusionera dotterbolag. Jag avser i denna artikel behandla denna frågeställning på ett allmänt plan utan att i desto större utsträckning gå in på detaljer och paragrafer. Helt kommer läsaren dock inte att undgå vissa detaljer och paragrafer och jag ber om ursäkt för detta redan i detta skede.

Svaret på vilken struktur som är optimal har inget entydigt svar och varierar från företag till företag samt är beroende av ägarnas målsättning och strategier för sitt ägande. Den gemensamma linjen för många företagare verkar vara att man vill minska på riskerna och/eller förbereda sig för en försäljning av bolaget eller en försäljning utav en del av bolaget. Många funderar också kring företagsomstrukturering i samband med generationsväxling i företaget. För större koncerner verkar den gemensamma nämnaren vara ett behov av att förenkla sin koncernstruktur. Med god planering som påbörjas i tid kan bolaget och företagaren minska sina risker och uppnå skattemässigt fördelaktiga lösningar.

Företagsomstrukturering

Företagsomstrukturering (fusion, delning, verksamhetsöverlåtelse, aktiebyte etc.) kan vara en s.k. skattemässigt neutral handling då den görs på rätt sätt och i enlighet med näringskattelagen 52 §. Skattemässigt neutral betyder att handlingen inte får några skattepåföljder för parterna i omstruktureringen. Skatteneutraliteteten gäller både fysiska och juridiska personer. Dock en liten Brask-lapp, överlåtelseskatt kan vid vissa transaktioner inte undgåas.

Det bör även konstateras att en handling som t.ex. en företagsomstrukturering inte kan vidtas enbart för att uppnå skattemässiga fördelar utan bör motiveras utifrån ett affärsmässigt perspektiv. Detta definieras i lagen om beskattningsförfarande 28 §, dvs allmänna paragrafen gällande kringgående av skatt. Dessa regler behandlades även i Helsingin Sanomat 6.2.2023 var många rättslärdar framförde sina synpunkter. De flesta var samstämmiga i att reglerna inte är helt entydiga och att det finns rum för tolkning.

Många företagare har gnatat på i år efter år och byggt upp ett företag utan att fundera hur hen kan optimera strukturen, minska risken och planera för exit eller generationsväxling. Förr eller senare väcks dock tanken att strukturen kanske inte är helt optimalt och att något behöver göras. I detta skede står man inför att bedöma

olika alternativ. Vi kommer till näst att se närmare på verksamhetsöverlåtelse och delning som alternativ till instrument för att uppnå önskade resultat. För bildande av holding-bolag genom aktiebyte hänvisar jag till mina kollegor Olli Penttiläs och Jussi Pellikkas tidigare artikel i denna tidning.

Verksamhetsöverlåtelse

Verksamhetsöverlåtelse är en företagsomstrukturering, var ett samfund överlåter en verksamhetsgren till ett existerande eller nybildat aktiebolag och får aktier i det mottagande Ab som vederlag för överlåtelsen. Begreppet verksamhetsöverlåtelse används rätt flitigt och kommer från tidigare nämnda paragraf i NSL. Ur ett aktiebolagsrättsligt perspektiv utgör handlingen en s.k. nettoapport. De överlåtna nettotillgångarna utgör grundplåten för det egna kapitalet i mottagande bolaget och överlåtaren får aktier i det mottagande bolaget som vederlag och därmed uppstår ett koncernförhållande. Denna handling är som tidigare nämnt skattemässigt neutral om alla kriterier uppfylls. Det är viktigt att verksamhetsgrenen utgör en självständig verksamhetsgren och att alla till verksamhetsgrenen hörande tillgångar och skulder överförs vid en verksamhetsöverlåtelse. Överlåtelsen sker till historiska bokföringsvärden. Ifall kriterierna inte uppfylls beskattas överlåtelsen till gängse värde och kan ge upphov till stora skattepåföljder. Det är därför viktigt att vara omsorgsfull och beakta dessa aspekter. Det kan därför vara

skäl att begära förhandsavgörande av beskattaren, men mer om detta senare.

Ett företag med två verksamhetsområden var den ena är mera riskfylld (A) och det andra (B) är mera säkert och betjänar bolagets strategi och kärnverksamhet på ett mera ändamålsenligt sätt, kan välja att avknoppa den mera riskfyllda verksamheten till ett separat dotterbolag. Denna avknoppning görs enklast genom en verksamhetsöverlåtelse. A utgör efter verksamhetsöverlåtelsen B's dotterbolag. Moderbolaget ansvarar i regel inte för dotterbolagets skulder eller för kommande ansvar. Undantag för regler vid konkurs finns, men en verksamhetsöverlåtelse kan vara ett sätt att minska på riskerna för ägarna. Samtidigt om bolaget på sikt har som målsättning att sälja aktierna i B kan detta vara ett skattemässigt mera fördelaktigt sätt att realisera egendomen än vid en inkråmförsäljning (försäljning av verksamhetens tillgångar och skulder) som skulle bli aktuell utan att egendomen avknoppats till eget aktiebolag. Försäljning av anläggningstillgångsaktier (säljande parten äger mera än 10 procent av aktier i bolaget som säljs och det föreligger en i rättspraxisen definierad verksamhetsmässig koppling) kan under vissa omständigheter vara skattefria försäljning, medan vinsten från en inkråmförsäljning är föremål för samfundsskatt.

Ett annat exempel är företagare som upparbetat en anseelig egendom i olika former. Det kan vara en placeringsportfölj, fastigheter eller annan egendom och önskar minska på risken för sitt företagande. Detta kan göras genom att överföra själva kärnverksamheten till ett avknoppat dotterbolag genom en verksamhetsöverlåtelse. Dotterbolaget kan efter verksamhetsöverlåtelsen betala

dividend till sitt moderbolag som ju är skattefritt (mellan två onoterade bolag) eller överföra vinsten till moderbolaget inom reglerna för koncernbidrag. Moderbolaget kan efter transaktionen fortsätta att förvalta sin egendom samtidigt som dotterbolaget driver verksamheten vidare. På så sätt kan företagaren minska sina risker som själva företagsverksamheten medför och trygga sina upparbetade medel. Samtidigt kan det öppna sig en möjlighet att i framtiden överlåta dotterbolagets aktier skattefritt inom reglerna för anläggningstillgångsaktier.

Delningar

Delningar kan göras en som en total delning var aktiebolaget upphör att existera och två eller flera nya aktiebolag uppstår med helt nya Fo-nummer. Partiell delning görs genom att det ursprungliga bolaget kvarstår med existerande Fo-nummer och ett eller flera nya bolag med nya Fo-nummer erhåller de överlåtna tillgångarna. Vederlaget vid delningar är aktier i det mottagande bolaget till ägarna i det delade bolaget. Delningar gjorda på rätt sätt är även dessa skattemässigt neutrala. Noteras bör att en partiell delning enbart kan göras ifall det är en självständig verksamhetsgren som överlåts, medan detta krav inte existerar vid en total delning.

Med delningar kan man effektivt uppnå ett resultat var en del av bolagets överskottskapital, skild verksamhet eller t.ex. en fastighet separeras från den övriga verksamheten. På motsvarande sätt som beskrivs i stycket för verksamhetsöverlåtelse. Denna handling kan på många sätt minska riskerna för ägarna som då inte längre har alla ägg i samma korg. Efter delningen äger aktieägarna två bolag eller flera bolag i samma proportion som man tidigare ägde ett bolag. Delningen kan således vara ett

Det är viktigt att verksamhetsgrenen utgör en självständig verksamhetsgren och att alla till verksamhetsgren hörande tillgångar och skulder överförs vid en verksamhetsöverlåtelse.

effektivt sätt att separera olika typer av tillgångar. Efter en delning kan det även vara mera fördelaktigt för ägarna att sälja aktier i det delade bolaget då köpeskillingen kommer direkt till aktieägarnas egna konton. Här kan man från fall till fall avväga vilken mall som är mera önskvärd. Samtidigt påpekar jag ytterligare än gång vikten av god framförhållning och reglerna gällande kringgående av skatt.

Processen för företagsomstruktureringar

Ifall man väljer att gå inför en företagsomstrukturering är det bra att reservera tillräckligt med tid för detta, normalt ca 6 - 12 månader beroende på förfaringssätt. Fusioner och delningar förutsätter borgenärsskyddsförfarande som i regel tar 3,5 månader och därtill kommer eventuellt förhandsavgörande som i praktiken räcker ca 3 månader. Så det är bra att ha en realistiskt tidsplan från början. Normalt inleds processen med att tanken väcks och tillsammans med en anförtrödd sparringpartner kan man planera för att rätt struktur utarbetas. Efter att strukturen stötts och blötts och förankrats i organisationen samt analyserats tillräckligt grundligt är det i många fall vettigt att söka om förhandsavgörande hos beskattaren. Ifall positivt förhandsavgörande erhålles kan man gå vidare med att verkställa planerna.

Förhandsavgörande

Så som nämnades i tidigare i artikeln är beskattningsslagstiftningen och praxisen alltid inte helt entydig och det kan därför vara bra att söka förhandsavgörande hos beskattaren. Ett positivt förhandsavgörande ger den skattskyldige information om hur Skatteförvaltningen kommer att förfara vid beskattningen av det specifika ärendet. Ifall skattskyldige har beskrivit situationen tillräckligt och följer denna, är ett positivt förhandsavgörande bindande för Skatteförvaltningen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis vill jag framföra att det lönar sig att planera och se framåt då tankar kring strategier för framtida företagsstrukturer väcks. Det lönar sig att vara ute i god tid och att involvera olika typer av experter och sparringpartners som kan hjälpa att komma vidare i tankarna och med tillräckliga kunskaper inom beskattning, aktiebolagsrätt och redovisning. Med god planering kan företaget och dess ägare genom rätt typ av företagsarrangemang, minska riskerna och eventuellt uppnå skattemässigt effektiva lösningar.

EY | Building a better working world

På EY arbetar vi varje dag för att uppfylla vårt syfte "Building a better working world" och skapa långsiktigt värde för våra kunder, medarbetare och samhället i stort.

Med stöd av data och teknik bygger vi förtroende på finansmarknader och hjälper våra kunder att växa och utvecklas.

Vi samarbetar inom våra tjänsteområden revision, redovisning, affärsrådgivning, skatt, strategi och transaktioner, så att vi kan ställa bättre frågor för att hitta nya svar på de komplexa utmaningar som världen står inför i dag.

EY syftar på den globala organisationen och kan referera till ett eller flera av medlemsföretagen till Ernst & Young Global Limited som vart och ett är en separat juridisk enhet. Ernst & Young Global Limited, ett bolag registrerat i Storbritannien, tillhandahåller inte tjänster till kunder. Information om hur EY samlar och använder persondata och en beskrivning av vilka rättigheter individer har enligt dataskyddslagen finns på ey.com/privacy. Medlemsföretag inom EY tillhandahåller inte juridiska tjänster där det inte är förenligt med lokal lagstiftning. För mer information om vår organisation, besök gärna ey.com.

© 2023 Ernst & Young AB
All rights reserved.

ED none

Detta material har tagits fram för att ge en generell överblick och ska inte ses som professionell rådgivning. Kontakta oss gärna när du behöver rådgivning i enskilda frågor.

Kontakta oss

Anders Mattson
Associate Partner, CGR-revisor
Tfn. + 358 40 535 82 80
anders.mattson@fi.ey.com

www.ey.com/fi